Szentes, 1888. november 3. 44-IK SZÁM. Kilencedik évfolyam.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . . 2 frt.
Negyed évre . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előfizetések, hirdetések, felszólamlások ide intézendők.

Szerkesztőség
1-ső tized 226-ik szám

SZENTES és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR és GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Hirdetési árak:
1 hasábos petitsorért egyszeri hirdetésnél . . . . 20 kr.,
kétszerinél . . . . 15 kr.,
háromszorinál . . . 10 kr.
számittatik.

„NYILTTÉR“
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásnál 30 kr.

Bérmentetlen levelet nem fogadunk el. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Hol a baj?

Nem mulik el hét, hogy a napilapok ne hoznának tudósitást ujabb sikkasztásokról, melyeknek áldozata többnyire a községi pénztár, elkövetőjök az alkotmányos uton megválasztott községi tisztviselő. És csakugyan csodálatos dolog, hogy mig a pénzintézeteknél és állami adóhivataloknál a legnagyobb összegek vannak bizva a pénztári tisztviselőkre, mindazáltal ezeknél aránylag sokkal ritkábban fordul elő sikkasztás. Hiszen azt kellene hinni, hogy a hol bármely tisztviselő, annál inkább egy pénztári tisztviselő megválasztása alkotmányos törvényeink értelmében magára a választó polgárságra, illetve a képviselőtestületre van bizva, ez kötelességszerűen jól megválogathatja az embert és főkép arra ügyel, hogy annak multja tiszta, jelleme szeplőtelen, erkölcse feddhetetlen legyen. S mégis mit kell tapasztalni? Azt a szomoru tényt, — mint fentebb emlitettük — hogy éppen az alkotmányos uton, a közbizalom folytán megválasztott pénztári tisztviselők, jegyzők s mint nálunk legutóbb történt, maga a számvevő, a pénztári tisztség főellenőre, nyul a községi pénzekhez s némelyik évek hosszu során üzi a sikkasztás gyalázatos mesterségét.

Minthogy városunknak a sikkasztás terén ugyancsak kijutott a szomoru tapasztalat, nem elég elborzadni a szomoru eseteken, hanem keresni kell a baj okait s ezeket lehetőleg elháritani.

A bajnak **első okát** abban látjuk, hogy nemcsak nálunk, hanem másutt is nem járnak el lelkiismeretesen a választásnál. Ha már egyáltalában minden tisztviselőtől feddhetlen jellemet és kifogástalan multat kellene követelni, annál inkább áll ez oly tisztviselőre, kire a község vagyonát akarjuk bizni s mig ez a szempont nem fogja a választókat vezérelni a választásoknál, addig maguk a választók nyujtanak mintegy alkalmat a sikkasztásra. Például szolgálhat Kovács Pál megválasztása. Mindenki ismerte viharos multját, de még csak hatósági erkölcsi bizonyitványt sem kivánt tőle senki, midőn a fontos számvevői állásra pályázott, elég volt tőle, hogy Szentesen született. S ime a szomoru következmény megmutatta, hogy nem odavaló volt, s mégis még a helypénz is az ő kezére bizatott — dacára az czen viszszásság ellen történt felszólalásnak. S annál csodálatosabb, hogy oly ember érdekében némelyek még korteskedni is tudtak! Bizony megadták az árát!

A **második** bajt a hiányos ellenőrzésben látjuk. Míg az államnál egy magasabb tisztviselő szakszerűen végzi a pénztár vizsgálatot, a községi hivataloknál a pénztárvizsgálat vagy ritkán, vagy felületesen és hiányosan történik. Nem egyszer hangsulyoztuk már a Döme-féle sikkasztás alkalmával, hogy ugy a számvevőnek mint a pénztári és számtiszteknek szakembereknek kellene lenni. Ha most már a számvevő tiszta jellemű és szakember, akkor nem veszi könnyedén a dolgot, hanem maga sürgeti a polgármesternél a pénztári vizsgálatnak minél gyakrabb megejtését. De ha évek óta nem tartanak pénztári vizsgálatot, mint ez legutóbb Félegyházán történt, vagy ha a vizsgálat hiányos, mint ez a Döme-féle sikkasztás tárgyalásánál kitűnt, ott egy rosz indulatu tisztviselőnél a sikkasztás elmaradhatatlan.

A **harmadik** okot a csekély fizetésekben találjuk.

Igaz, hogy az állami adóhivataloknál sincsenek valami fényesen fizetve a tisztviselők, de ott azon előnyben részesülnek, hogy hivataluk élethossziglan tart, fizetésök minden ötödik évben emelkedik és 40 évi szolgálat után nyugdijat kapnak. Már pedig a városi tisztviselők ezen előnyökben nemcsak hogy nem részesülnek, hanem fizetesök is csekélyebb. Azt kérdjük: hogyan lehet 400 vagy 500 frtból ugy megélni, ahogy azt a tisztviselői állás megkivánja? Épp oly csekélynek tartjuk a pénztárnoki fizetést, mely ez időszerint 700 frt. A mely tisztviselőre százezreket bizunk, s az illető a rábizott pénzt hűségesen őrzi, az nagyobb fizetésre érdemes, legalább is olyanra, a milyenben a helybeli pénzintézetek pénztári tisztviselői részesülnek, holott ezek csak d. e. 9 órától délig vannak elfoglalva, a mai pénztárnokaink s ellenőreink pedig d. e. és d. u. tartoznak hivataloskodni. Amidőn 4—5 frt volt egy köböl buza, akkor még megjárta 400—500 frtos fizetés, de azóta megváltoztak a viszonyok. A legutóbbi irnok választásnál tapasztaltuk, hogy egy jogász, egy volt adóhivatali számtiszt, egy nyolc osztályt végzett jelölt pályázott az irnoki állásra, tehát 400 frtra. Hiszen két évi tanittatás többe kerül 400 frtnál, hát a ki nyolc osztályt végzett, vajjon szerzett ismeretei s a sok évi fáradozás meg van-e fizetve 400 frttal? És bátran mondhatjuk, hogy az összes városi tisztviselők igen silányan vannak fizetve. Ha most egy városi tisztviselő nem fényesen, hanem csak rangjához illően akar élni, a mostani fizetésből éppen nem lehet illendően megélni, ha nincs egy kis mellékjövedelme, vagy magánvagyona. Ezzel nem azt akarjuk mondani, mintha a csekély fizetés miatt egy tisztviselőnek okvetlenül kellene sikkasztani, — mert az nagyon szomoru világot vetne a csekély fizetésű tisztviselőkre — hanem azt akarjuk belőle kihozni, hogy legyenek a városi tisztviselők ugy dijazva, hogy rangjukhoz képest tisztességesen megélhessenek s idegen pénzre ne szoruljanak. Ha a város tisztességesen fizeti tisztviselőit, akkor ugy a polgármesteri mint az utolsó irnoki állásra teljes qualificatióval biró egyének is fognak pályázni, — holott ma például egyetlen ügyvédnek sem jut eszébe a polgármesteri állásra aspirálni — mert a mostani polgármesteri fizetés rámegy csupán a számos kiküldetésre.

Tehát tiszta jellemű, kifogástalan multtal biró tisztviselőket választszunk, az ellenőrzés legyen szakszerű s adjunk tisztességes fizetést tisztviselőinknek, akkor a sikkasztások el fognak mulni, nemcsak nálunk, hanem mindenütt, a hol az általunk felhozott elvek érvényesülni fognak.

A hevítés hatása a bor minőségére.

Pasteur bebizonyitotta, hogy minden bor, melyet 50—60 C. foku hőmérsékletre hevítenek, oly tulajdonokat nyer, melyek konzerválására és fejlődésére igen kedvezők. Midőn ugyanis a bor különböző szerves anyagok behatása miatt változni kezd, vagy mint mondani szokás, betegszik, az egyedüli és biztos szer, melylyel a baj terjedését megakadályozhatni, az, hogy a bort 50—60 C. fokra hevítjük és ez által az organizmusokat megöljük. Mihelyt tehát a bortulajdonos észreveszi, hogy a bor savanyodni, keserűvé válni kezd, vagy ha más betegséget vesz a boron észre, a hevítéssel ne késsék, mert a késedelemmel a baj fokoztatik.

A hevítés tehát nyomban megöli a borra kártékony szerves anyagokat s ez által nemcsak a betegség terjedését akadályozza meg, hanem azt teljesen megszünteti és a beteg bort megjavitja s éppen e hatásnak lehet tulajdonitani, hogy a pasteurizálás a gyakorlatban oly gyorsan elterjedt. A legnagyobb borkereskedők nyujtottak e tekintetben jó példát az által, hogy a hevítést nemcsak gyanus, hanem egészséges borokra is alkalmazták, melyek fejlődését siettetni akarták.

A kisérleteknél, melyeket Pasteur előbb csak maga, később pedig szakértőkkel tett, hogy a hevítés hatásáról meggyőződjék, azt tapasztalta, hogy a hevített bort legalább egy évvel öregebbnek tartották, mint a hevítés előtt. E hatás magyarázata a következő: A fiatal bor lefejtéskor levegőt vesz magába, mely a folyadékban feloldódik. Bizonyos idő mulva a bor vegybontása által be lehet bizonyitani, hogy a bor által felbontott levegő tulajdonképeni hatásos alkatrésze, élenye mindig kevesbedik s végre egészen elenyészik s helyette a bor bizonyos mennyiségű szénsavat tartalmaz. Mi történt a borral? Semmi egyéb, mint hogy égési vagy élenyűlési műveleten ment keresztül. A levegő élenye a bor bizonyos alkatrészeivel egyesült s azok némelyikét szénsavvá, másokat szagos anyagokká változtatta át, melyek a bort zamatossá teszik. Minél hidegebb a pince s minél nagyobbak a hordók, melyekben a bor áll, annál tovább tart, mig az emlitett vegyi műveletek végbemenűek és a bort ujra le kell huzni.

Minden vegyi folyamatot hevítés által nagyban gyorsithatni, miből következik, hogy minden bor, mely meleg pincében áll, gyorsabban érik mint hideg pincében, ha pedig a bort 50—60 C. fokra hevítjük, a benne levő éleny vegyileg azonnal megköttetik, minél fogva a bor a hevítés után sokkal öregebbnek találtatik, mint a milyen.

Uj, különösen fehér borokban sok fehérje van feloldva, mely csak idővel válik ki s oldatlanná lesz. A levegő élenyének itt is hatása van, mert olyan bor, mely még feloldott fehérjét tartalmaz s palackokba fejtetik le, a fehérje kiválása következtében zavaros lesz. A palackozásra való fehér borok palackérettségének gyorsitása tehát abban áll, hogy a feloldott állapotban tartalmazó fehérje kiválását siettetjük. Ha fiatalabb bor 60 C. fokra hevíttetik, a benne levő fehérje oldhatatlan pihék alakjában kiválik, s miután ezek a hordó fenekére szálltak, a bort rögtön palackokba lehet lefejteni a nélkül, hogy megzavarodástól (töréstől) kellene tartani. Az igy kezelt bor palackérett, a mit hevítés által még a legkönnyebb, tehát olyan boroknál is lehet siettetni, melyeket csekély alkohol tartalmuknál fogva a megromlástól csak nagy fáradsággal és gonddal megóvhatni.

A fentebbiekből kitűnik tehát, hogy a bor hevítésének háromféle előnye van. Ez az egyedüli szer, melylyel a borbetegség terjedését, illetőleg annak keletkezését megakadályozhatjuk. A hevítés által a bor gyorsabban éretté és zamatosabbá válik. Végül a hevités által a bornak közvetlenül amaz állapota idéztetik elő, melyet a palackokban változatlanul megtart, ezen hevités által tökéletesen palackéretté lesz. Oly előnyök ezek, hogy minden bortermelőnek figyelmébe ajánlhatók. A tapasztalat azonban azt bizonyitja, hogy sokan, akik a hevitéssel kisérleteket tettek, azzal csakhamar ismét felhagytak és látszólag igen nyomós okokat hoztak fel ellene.

Azt senki sem tagadta, hogy a hevítés által a borbetegségek keletkezését és terjedését határozottan meg lehet akadályozni, valamint azt sem, hogy a bor palackérettségét legegyszerűbb módon csak ez által lehet siettetni, de ami a harmadik pontot illeti, hogy a hevítés által a bor öregbittetik, praktikus borászok aggodalmaikat fejezték ki annak értéke iránt, s az aggodalmakat egyesek látszólag igen nyomós okokkal indokolták. Különösen azt hangsulyozzák, hogy egyes finom, ugyis zamatos borok a hevítés által veszitenek zamatjukból, s oly tulajdonságokat vesznek föl, melyek hanyatló boroknál észrevehetők. Ezért a finom borok hevítésével egészen felhagytak.

Ami azt illeti, hogy a finom borok a hevítés által hátrányos tulajdonságokat vesznek föl, meg kell jegyezni, hogy azt csak akkor lehet tapasztalni, ha a hevítés nem történt egészen helyesen. Helyes a hevítés akkor, ha a küllevegőtől egészen elzárt (csövekben) hevített bor a küllég teljes kizárásával hűttetik is le, mely esetben a legfinomabb bor zamatja sem romlik meg. De ha a forró, vagy nem egészen kihűlt borral levegő érintkezik, fölösleges élenyt vesz föl, mi a zamatra mindenesetre hátrányos.

E baj bekövetkezését meg lehet akadályozni, ha a hevítéshez és hűtéshez célszerűen szerkesztett edényeket használunk; ilyen edényben a legfinomabb borok is hevíthetők anélkül, hogy zamatjuk elrontatnék, sőt ellenkezőleg az még kellemesebbé válik.

Tekintve most már az előnyöket, melyeket a borhevítés magában rejt, az a kérdés merül föl, vajjon gyakorlati alkalmazásra ajánlható-e. A kérdés egyuttal a feleletet is magában foglalja. Minden borászra, aki nagyobb mértékben borral és különösen palackborok előállitásával foglalkozik, a hevítés igen fontos eljárás, a mely igen sok veszteségtől óvja meg, melyet a különféle borbetegségek következtében szenvedne.

(„*E—s.*“)

Figyelemre méltó események.

Régenten a világ uralmára vágyakodó Rómát egyik bölcse ezen szavakkal figyelmeztette: „Superflua cautela non nocet“, vagyis magyarul szólva: A tulságos elővigyázat nem árt. — És valójában ezen arany mondat igen sok esetben bebizonyult, mert legyen az egyesre vagy testületre alkalmazva, mindig ott állunk vele, hogy tetteinknek minden ágazatában az „elővigyázat“ adja meg a helyes megoldást.

Ezen előrebocsájtott közmondás következtében kell fölemlitenünk azon követhető eljárást, a mely eddig két esetre vonatkozólag igen célszerűnek mutatkozik, nevezetesen pedig városunkban, a hol a nagy mérvben előforduló ludak adás-vevése egyik főkereskedéshez tartozik.

Már ez évben ismételtetett egy oly eset, a mely reá mutat azon aljas emberek műveletére, a kik míg maguktól minden fáradságos munkát elodáznak, — ugyanakkor a semmi fáradságot nem kimélő szegényebb sorsuak verejtékével keresett kis vagyonkáját s ezzel élelmi keresetüket rabolják el. — Ugyanis már második eset, — meglehet, több is történt — hogy a heti vásáron megvett, de ál-

litólag eltolvajlott ludak a „jóhiszemű“ vásárlóktól biróilag elkoboztattak anélkül, hogy a tolvaj kézre kerülhetett, vagy a károsultak pénze megtérittetett volna.

Mint mondják, ezen balkezű kupecek H.-M.-Vásárhely városából kerülnek ki, a kik a vagyonos földművelő osztályhoz tartozóknak tűnnek fel kocsijok számbavételével s biztos tulajdonosoknak tartatnak

Vajjon nem volna-e tanácsos ezen erkölcstelen aljas emberek ellen oly lépést tenni, a mely által a további gazműveletök megszűntettetnék?

Van igen is annak épen oly utja, mint másféle lábas jószágok eladásánál, az t. i., hogy mindenki, aki luddal kupeckedik vagy ludakat szállít eladásra, a saját városa vagy községe tanácsa vagy elöljárósága által kiadott irásbeli név és személy azonosság előmutatása mellett adhassa el csak ludjait, nehogy az álnév felhasználásával s aljas gonosz tettével a vevők anyagi kárt szenvedjenek.

Azon kérdést tesszük fel: hol van több rafinéria, mint egy ily páratlan gonosztevők észjárásában lerakva, föltételezve azon esetet, amint a közelebbi lud vásárlásnál is történt, a hol a káros azt nyilatkoztatja, hogy a megtalált 60 ludjából még 14 hibázik s igy 74 lud oroztatott el tőle?

Itt azon kérdés merül fel: 1-ör, ha nappal a tanyáról oroztatott el, mikép történhetett az, hogy ily tömeges ludsereg ugy eloroztassék, hogy saját vagy szomszéd tanyabeliek azt észre ne vegyék? Vagy 2-or, ha éjjel történt az elorozás, lett légyen bezárt ólból vagy félszerből, amidőn kibocsájtattak, — a ludak természeténél fogva szokásos lármát ütöttek, — aludhattak-e oly mélyen a tanyán lévők, hogy fel ne ébredjenek? — Mert különbséget kell tenni az egyes hízott vagy sovány ludak elorozásánál, azok lármáját nyakbefogással el lehet némitani, de 74 ludat elhallgattatni épen oly lehetetlenség, mint kétszer születni.

Az ily eseteknél nagyon elágazhatnak a vélemények s könnyen azon gondolatra jöhet az ember: hogy az ily számu ludak elorzása csak közmegegyezés utján történhetik meg: hogy lud is — pénz is legyen

Valójában nagyon szükséges a körültekintés és azon eljárás, hogy városunk t tanácsa a szomszéd, sőt távoli városok és községek elöljáróságát figyelmeztesse, miszerint városunkban csak oly idegen helyről behozott ludak adhatók el, a melyeknek eladói név és személy azonossága biztositva van — mert városunk népe csak ily esetben mentetik meg az elvetemült gonosztevők általi megkárositástól.

P. M.

Ki nyert?

A magyar vörös-keresztegylet sorsjegyeinek kisorsolása október hó 31-én ment végbe a következő eredménynyel:

A törlesztési húzásban a következő 21 sorozatszám huzatott ki, melyeknek összes 2100 nyerőszáma egyenkint 6 frtjával fog beváltatni: 172, 731, 1191, 1230, 1531, 1577, 1925, 1966, 3296, 3306, 3407, 3636, 3779, 4180, 5037, 5732, 5912, 6414,6480, 6907, 7035.

10,000 frtot (főnyereményt) nyert 1004 sorozat 83 nyerőszám.

500 frtot nyertek: 4305—32 és 6884—30

100 frtot nyertek: 1149—25, 2201—48, 3981—31, 4343—34, 7162—98.

50 frtot nyertek: 392—58, 617—72, 1301—66, 1428—60, 1550—75, 2673—98, 2712—4, 3939—40, 4186—71, 4493—36, 4783—33, 4909—92, 5840—59, 5927—66, 6181—97, 6759—97, 6772—42, 7043—64, 7121—58, 7997—20.

25 frtot nyertek: 57—52, 418—81, 460—29, 595—74, 771—83, 899—74, 1022—27, 1381—72, 1510—40, 1603—71, 1762—86, 18:6—75, 3030—74, 3030—91, 3088—35, 3466—49, 4031—25, 4295—4, 4577—61, 4878—8, 5021—95, 5245—87, 5255—40, 5479—8, 5586—19, 5695—47, 6226—14, 6252—67, 7134—77, 7290—37, 7428—92, 7592—11, 7679—42, 7727—67.

Világfolyása.

A regále-megváltás ügyében tanácskozó 21-es bizottság mult hó utolsó napjaiban előbb a főváros és a törvényhatósági joggal felruházott többi városok regáléjának megváltásával foglalkozott és nagy horderejíí kérdésekben döntött. A kormány eredeti tervezetétől eltérőleg azt az engedményt tette e városoknak, hogy nem az adózás alá bevallott jövedelem, hanem az 1882—1886 évi zárszámadásaik által kimutatott átlag képezze regáléjuk megváltásának alapját, a mi kerek számban félmillióval növelte a megváltandó regále jövedelmet. De ezzel nem érték be a városok szószólói, hanem első sorban azt kivánták, hogy az 1887-ik évi zárszámadási eredmények vétessenek a megváltásnál alapul, a mi a fővárosnál egy magában mintegy 70,000 frttal nagyobb évi jövedelem megváltását tenné szükségessé. Midőn pedig Tisza ministerelnök határozottan megragadta e kivánság teljesitését, azon közvetitő javaslattal léptek föl egyes biz. tagok, hogy legalább az utolsó három év átlaga vétessék alapul, továbbá a törvényhatósági joggu városok ne három évre, hanem hat évre vehessék bérbe regáléjukat. A ministerelnök és a pénzügyministeri államtitkár ellene nyilatkoztak ezen inditványoknak, valamint az ellenzék azon javaslatán k is, hogy a törvényhat. joggu városoknak nyujtott kedvezmény a rendezett tanácsu városokra is kiterjesztessék; s csak is arra az engedményre voltak hajlandók, hogy az állami italmérési jövedéknél a regále megváltási összeggel szemben netán mutatkozó feleslegből bizonyos arány szerint a törvényhat. joggu városok is részesittessenek, még pedig 30 százalékot kapjanak, természetesen mindenik a maga jövedelmi többletéből s csak akkor, ha a regále megváltás egészében többletet fog felmutatni, de egyut al kiemelte a ministerelnök, hogy ha az állami italmérés kevesebbet jövedelmezne a megváltott regálénál, ugy a polgárok egyetemlegesen lennének kénytelenek ennek a különbözetnek sulyos terheit viselni.

A f. hó 26-án tartott ülésen öt százalékkal lett leszálliva a regale tulajdonosok jövedelméből kezelési költség és adók fejében levonandó összeg, mi által közel tizenegyedfél millióval növekedett a regále megváltandó összege. Ugyanakkor a ministerelnök egy további concessiót adott a regáletulajdonosoknak. Ugyanis a kormány javaslata eleinte kizárta a megadóztatottnál nagyobb jövedelem bizonyithatásának kedvezményéből azokat, a kik maguk vallották be hamisan adójukat. Minthogy e rendelkezés országszerte nagy visszatetszést okozott a regáletulajdonosok közt s a megindult mozgalom befolyása alól maga a ministerelnök sem volt képes magát kivonni, hogy biztositsa a regále megváltás létrejövetelét, hajlandó volt azon engedményre, hogy a megadóztatottnál nagyobb jövedelmüket igazolhassák azok is, a kik hamisan vallották be adójukat, de csakis oly föltétel alatt, ha birságul megfizetik az eltitkolt adónak nyolcszorosát. Maga is kötelességének tartotta azonban kijelenteni, hogy ezzel elérkezett engedményeinek legszélső határáig s tovább menni semmi szin alatt sem hajlandó.

Okt. 29-én a regáletulajdonosok kártalanitásával kapcsolatos pénzügyi és jogi kérdések tisztázásával foglalkozott a bizottság. Arról volt főként szó, hogy a kártalanitás gyakorlati kivitelénél se a hitelezők, se az adósok ne jussanak hátrányosabb helyzetbe a fennálló törvényekben gyökerező állapotnál s hogy másfelől ki legyen kerülhető a sok oknélküli perlekedés. Erre nézve abban történt megállapodás, hogy az igénybejelentési ok megadassék annak, ki akár az ingatlannal kapcsolatosan, akár attól elkülönitve kifejezetten nyert zálogjogot igazolt.

Ezt megelőzőleg két fontos határozatot hozott a bizottság. Az egyik a községi kölcsönök országos hitelének biztositása céljából azon módositás volt, hogy a községek, melyek ily kölcsönök biztositékául javadalmaikat s ezek által a regálejogból eredő jövedelmeiket is lekötötték s a részökre kiállitandó kártalanitási kötvényt forgalomképessel akarják kicserélni, ennek hatósági engedélyezése előtt a kölcsönadók meghallgatandók s ezek beleegyezése nélkül a váltság tőke nem idegenithető el.

A másik figyelemreméltó megállapodás a javaslat azon rendelkezésének változatlan fentartása volt, a mely utasitja a kormányt, hogy lehetőleg egy év alatt javaslatot tegyen az iránt, miként fordithatnák a községek kártalanitási tőkéjüket hitelszövetkezet létesitésére.

Okt. 30 án ujra tárgyalás alá került a városok regaléjának kérdése, mely alkalommal a ministerelnök megnyugtatta a főváros képviselőit azon kijelentésével, hogy a zárszámadások által feltüntetett összes tiszta regálejövedelmek megváltását rendelvén el a törvényjavaslat, az engedély-dijak is be fognak számittatni.

De nem volt ily előzékeny a kormány az ellenzék részéről kifejezett óhajtással szemben, hogy kimutatás terjesztessék a rendezett tanácsu városok adóztatás és zárszámadások szerinti regale jövedelmeiről. A ministerelnök ismételve kiemelte, hogy a rendezett tanácsu városoknak ebben a minőségükben nincs is regáléjuk, hogy a kimutatásnak ki kellene terjednie minden oly községre, a mely regalejognak gyakorlatában volt, hogy a tár-

„SZENTES és VIDÉKE“ TÁRCÁJA.

NYILT SZEM.

BESZÉLY. (24.)

(Folytatás.)

Nagybátyjának kérdésére, vajjon támadóit nem tudná-e közelebbről leirni, Gusztáv tagadólag intett: „Mindkettő álarcot viselt s annyira meg voltam lepve, hogy időm sem volt gondolkodni.“ Nagybátyjának további kérdéseire, hol történt a támadás, azt mondá, hogy a városligetben volt s az éjjelt a városhoz legközelebb fekvő egyik kávéházban töltötte.

Többet nem lehetett ma belőle kivenni. A gyilkosok a fejére mért erős ütéssel bizonyosan elszéditették, mert még most sem látszott szellemi erőinek teljes birtokában lenni.

Az aggódó táblabiró orvosért akart küldeni, de Gusztáv makacsul ellenkezett: „Koponyám elég vastag, már különb ütéseket állott ki,“ mondá egy egyetemi polgár szokott hetykeségével. Még megvizsgálni sem engedte a sebet; papirkosarából összekeresgélt minden itató-papirost, vizbe mártotta, fejére tette, azután fejét vizes ruhával bekötötte s felöltözve — a mint volt — pamlagra feküdt s nemsokára mély álomba merült.

„Az a fiu folytonos aggodalmat okoz nekünk,“ mormogá a táblabiró elhagyván a szobát. „És a városligetben támadták meg?“ töprenkedék tovább; „tehát el sem hagyta a fővárost. Ha nem tévedek, az ő hölgye ama rosz hirű vidék közelében lakik s Gusztáv éjjel: lepkeként ott repdesett, mig szárnyát megégette. De hogy is tudott az a bolond fiu ott kóborolni! Hiszen tudnia kell, hogy a városligetben nem egy embernek az életét oltották már ki s ott az éjjeli látogatás mindig veszélyel van összekötve.“

Midőn a táblabiró másnap reggel unokaöcsce szobájába lépett, hogy hogylete felől tudakozódjék, ez épen kinyitotta szemét s bámulva nézett a belépő táblabiróra.

„Hogy vagy, hogy érzed fejedet? Tudsz-e már pontosabb felvilágositást adni rosz kalandodról?“

Gusztáv ezen hirtelen kérdésekre eleinte semmit sem válaszolt, előbb gondolkodni látszott s azután viszonzá: „Többet éppen nem tudok, kedves bácsi; de azt akartam mondani, hogy végre el vagyok határozva Cöleszti át nőül venni.“

Ezen meglepő nyilatkozat minden egyebet háttérbe szoritott a táblabirónál; megfeledkezett róla, hogy a rablótámadás tulajdonképeni lefolyása után tudakozódjék, és örömében fölkiáltá: „Te igazán csodálatos gyerek vagy! Mig másokat olyan ütés meg szokott eszétől fosztani, téged teljesen észre térit!“

„De azt tanácsolom neked, ezt a dolgot mielőbb rendbe hozni, mielőtt meg nem változik szándékom,“ viszonzá Gusztáv saját gyöngeségének teljes tudatában.

„Ne törődjél vele!“ viszonzá a táblabiró s vigan dörzsölte kezeit, „egy óra mulva utban vagyok.“

Gusztávnak csakugyan igaza volt, mert midőn a táblabiró éppen kocsira akart ülni, Gusztáv a legnagyobb izgatottsággal hozzá rohant s megkérte, hogy halaszsza el elutazását.

A táblabiró most már elvesztette türelmét. „Te igazán bolond ember vagy s nem marad egyéb hátra, mint téged a szerencse megragadására kényszeriteni. Én minden körülmények közt elutazom és ha visszatérek, valószinűleg teljesen meg leszesz gyógyulva.“ A boszus öreg ur további gondolkodás nélkül kocsira ült és elutazott.

Gusztáv egy ideig mint valami kőszobor állott, összeszoritott öklét dagadozó halántékához nyomta, azután vad felindulásban kirohant a házból.

A táblabirónak hosszu utja alatt elég ideje volt elmélkedni s unokaöcscsének örökös ingadozása miatt lecsillapodni. „Én vagyok oka, hogy azt az ostoba fickót annyira szeretem. Az ember nem lehet eléggé óvatos azon játékszerrel, melyet magának szerez, mindegy, akár ember, akár dolog! Ha nem engedtem volna nőmnek s a fickót nem fogadtam volna be házamba, mily végtelen boszuságtól maradnék megkiméltve.“

Bármily tapasztalt és szellemes volt is az ügyes táblabiró, nem jutott eszébe, hogy rokonának befogadása némi boszankodáson kivül neki sok kellemességet is okozott. Nem elég, hogy a jószivű fiuval gyakran érezte gunyos szeszélyét, de neje is nagyobb türelemmel viseltetett férjének gyöngéi és furcsaságai iránt csak is azon okból, hogy hugának fiával annyira törődik s iránta részvéttel viseltetik.

Ámbár vasuton épp ugy érhette volna el célját, a táblabiró mégis a kocsit választotta, mely őt a pályaházakban való kellemetlen várakozástól megkiméltе s visszatérését bármikor lehetővé tette.

Ámbár a kocsist lehető gyorsaságra intette, mégis hosszunak látszott az ut. „Mily lassan haladunk!“ kiáltá egyszer; „bizony a vasutak már egészen elkényeztettek bennünket.“

Végre elérték az öreg plébános faluját. A parasztok kiváncsian kandikáltak ki az ablakon, midőn a táblabiró kocsija a sáros falusi uton haladt. Most már látható volt a nagy, hatalmas diófa, mely majdnem a tornyot meghaladni látszott s melynek árnyékában a csendes paplak szerényen meghúzódott.

Ámbár a táblabiró évek óta nem tett látogatást régi barátjánál, mégis látta, hogy ott semmi változás sem történt. A paplak még mindig oly tiszta és barátságos volt mint azelőtt s a kis, takaros kert ugyanazt a szorgalmas ápolást mutatta, mely a tisztes lelkésznek a virágok iranti meleg érdeklődéséről tanuskodott.

Oly embereknél, kik folytonosan magánosságban élnek, vendégek megérkezése mindig fontos esemény; de mégis sajátságos volt, hogy midőn a kocsi a plébánia előtt megállott, senki sem jelent meg a vendég fogadására. A táblabiró kiszállott, áthaladt a virágos kerten és még mindig nem látott senkit, ámbár a házból zaj és hangos beszéd hallatszott.

A táblabiró a zaj irányában indult, de többszöri kopogtatását senki sem vette észre s mivel barátjának hangját megismerte, némi habozás után belépett.

A szobában több ember volt, köztük az öreg plébános is, ki nagy izgatottsággal mindenfelé parancsokat osztogatni látszott.

„Siessetek, siessetek s hozzatok nekem mielőbb hírt!“ kiáltá reszkető hangon. „Nemsokára én is utra kelek,“ de a helyett kimerülten egy támlás-székbe hanyatlott.

Az emberek eltávoztak.

(Folyt. köv.)

gyalások eredményét több száz ily zárszámadás özszeállitásától tenni függővé merő lehetetlenség s hogy ezek a községi zárszámadások nem is képezhetik biztos alapját a megváltási míveletnek. Habár a bizottság napirendre tért ezen inditvány fölött, az ellenzék ujra készül azt előterjeszteni a képviselőházban.

Az orosz cárt és családját mult hó 29-én nagy szerencsétlenség fenyegette a vasuton Taranovka és Borki közt. Egyes lapok tudósitói a szerencsétlenséget óriási mérvűnek mondják, mig a hivatalos tudósitások az egészet csak balesetnek tűntetik föl. A táviratok szerint a halottak száma husznál s a többé kevésbé sulyosan sebesültek száma negyvennel semmi esetre se tehető kevesebbre. A vasuti szerencsétlenség következőleg történt: A cári családot és kiséretét szállitó vonat mintegy 11 óra 45 perckor hagyta el Taranovkát és sebesen haladt a legközelebbi állomás, Borki felé. Röviddel miután a vonat Taranovkát elhagyta, a cárné megparancsolta a szolgáknak, hogy szolgálják fel az étkező vaggonban a villás reggelit. A szolgák teljesitették a parancsot és a cári család néhány perccel utóbb bevonult az étkező vaggonba és a reggelihez ült. Abban a pillanatban, melyben a szolgák a második fogást körülhordták, egyszerre valamennyi utast oly érzés fogta el, mintha a talaj inogna alattuk és az első percben azt hitték valamennyien, hogy földrengés állott be. A jelenlevőkön leirhatatlan félelem vett erőt és rettegve várták a történendőket. A következő pillanatban az összezuzott vaggonokból eredő fa- és vasdarabok, forgácsok és szilánkok valóságos zápora ömlött be a vaggon ablakain és valóban csodával határos, hogy a cári családnak egyetlen tagja sem sérült meg ettől a veszélyes záportól. Egy vaskos fadarab a cárnét vállán érte, a nélkül azonban, hogy a surolásnak nyoma maradt volna. Maga a kocsi, melyben a cári család ült, a szenvedett sérülések folytán szinte fölismerhetetlenné vált; padlóján tátongó nyilás támadt, melyen át a porcellán edények és a kristálypoharak a vágányok közé hullottak és izzé-porrá törtek; az ablaküvegek csörömpölve hullottak, a vaggon oldalfalai bezuzódtak, a gázlámpák eltörtek s az oldalfalakon levő állványokról a jégbehűtött pezsgős üvegek leestek és tartalmuk szétfolyt. A cárné volt a legelső, a ki lélekjelenlétét visszanyerte; erejének végső megfeszitésével kirántotta az ajtót és kirohant a pályatestre; az uralkodó család többi tagjai utána siettek, hogy megtudják a veszedelem okát. A kocsiból kikerülve, irtózatos látvány tárult eléjük; a vonat vaggonjainak egy része romokban hevert előttük; az egyik mozdony összezuzva, roncsokba törve oldalt feküdt, mig a másik félig a töltésbe furódott. A romok közül szívszaggató jajveszékelés hallatszott ki; a sebesülteknek és haldoklóknak majd elhaló, majd meg a levegőt megrázkódtató kiáltásai szálltak fel.

A cári család első gondja volt, hogy a sulyosan sebesülteknek nyujtsa az első segédkezet. Ezek közt volt Vannovszki hadügyminister, kinek egy vasdarab balcombjába fúródott, továbbá gróf Seremetiew szárnysegéd, kinek egy másik vasdarab a koponyacsontját törte ketté; a gróf hosszu ideig nem tért eszméletre; Stiernewall vasuti főigazgató, ki a végből kisérte az udvari vonatot, hogy személyesen győződjék meg arról, vajjon megtétetett-e minden biztonsági és óvó intézkedés és ki a vasuti szaktudomány terén első rangu tekintélynek ismertetik el, kartörést szenvedett. Gróf Viedzavszky, a testőrség főnöke, szintén sulyos külső sérülést és aggasztó belső zuzódásokat szenvedett. Ezeken kivül még körülbelül harmincöt egyén szenvedett többé kevésbbé sulyos sérülést. Ezek közül többnek az állapota oly aggasztó, hogy fölépülésökhöz igen kevés reményt fűznek. A halottak, kiknek száma mintegy husz, irtózatos látványt nyujtanak; a holttestek borzasztóan el vannak csonkitva és legtöbbjüket alig lehet felismerni A halottak között van báró Bresch kapitány, a cárnak egyik legbizalmasabb embere, a kinek személyes előnyeiért és nagy tehetségeiért szép jövőt jósoltak. A tartalékos vonat csak háromnegyed óra mulva érkezett meg, melyen a cári család Taranovkába utazott vissza. — A mi a szerencsétlenség indtó okát illeti, szinte kétségtelen, hogy az bűnös kezek műve. A mint ugyanis a nyomban meginditott vizsgálat már is kideritette, azon a helyen, hol a vasuti szerencsétlenség történt, az egyik oldalon kiszedtek egy sint, a minek azután az lett a végzetes következése, hogy a villámsebességgel rohanó vonat mozdonya kizökkent a vágányból és a földbe furódott; a következő vaggonok — szám szerint hét — a mozdony fölé torlódtak s azután izzé-porrá törve összeomlottak. A szerencsétlenül járt kocsik közül az első udvari alkalmazottakat vitt; ezek jobbára mind oda vesztek; azután következett a konyhakocsi: az ebben levő szakácsok és szolgák közül hatan meghaltak, a többiek sulyosan megsérültek; a következő kocsiban a császári kiséret tagjai utaztak, kik közöl ketten meghaltak s többen sulyos sérüléseket szenvedtek, az ezután következő kocsi a reggelizó vaggon volt, mely szintén nagyon megsérült ugyan, de a benne levőknek nem lett semmi bajuk. Ama nagymérvű elővigyázati intézkedéseknél fogva, melyeket a cár utazása alkalmából megtettek, szinte megfoghatatlan, hogy miként ejthették a merénylők módját, hogy a merényletet előkészitsék és végrehajtsák. Pétervári körökben mindinkább gyökeret ver az a meggyőződés, hogy a merénylet nihilisták műve és hogy ezeknek vagy az udvari kiséret tagjai közt vagy a vasuti alkalmazottak közt voltak cinkostársaik. A vizsgálatot ebben az irányban a legnagyobb erélylyel folytatják.

Rosz kedvében találta a német császárt a berlini városi tanács küldöttsége, midőn üdvözölni ohajtotta s egyuttal engedélyt kért arra, hogy nagyatyja emlékére egy kutat állithassanak fel a városban. A császár éppen egy templom felavatásáról jött, midőn a küldöttség tisztelgett. A polgármester üdvözlő beszédére a császár ekként válaszolt: „Fájdalmasan érintett az, midőn én távoli országokban időztem, hol a birogalom jóvoltáért működtem, hogy a hazai sajtó egy része az én legbensőbb családi viszonyaimat oly módon taglalgatta, a melyet semmiféle magánember sem türne meg. Uraim! Itt fogok tartózkodni e város falai közt, és igy reménylem, hogy a magok részéről közre fognak müködni abban, hogy ilyen dolgok többé elő ne forduljanak.“ Ezzel a császár komolyan és a nélkül, hogy Forckenbeck főpolgármesternek kezet nyujtott, vagy a küldöttség tagjait magának bemutattatta volna, visszavonult a teremből, ott hagyva a deputációt, melynek feliratát egy hadsegéd vette át.

Szíves kérelem.

A csépai egyesült protestans fiókegyháznak Csépán és vidékén élő, mintegy 350-re tehető ágostai és helvét hitvallásu tagjai évtizedek óta egyesült erővel tartják fenn iskolájukat, fedezik egyházi kiadásaikat. Iskolájuk kiválósága mellett az a körülmény bizonyit legszebben, hogy azt a két prot. felekezetüeken kivül római katholikus és izraelita gyermekek is évről-évre szép számmal látogatják.

Az idén, a mikor pedig az egyház tagjai mondhatni egytől egyig árvizkárosultak, abba a komoly helyzetbe jutottak, hogy régi egyházi épületüket, melyben az imaház, iskola és tanitói, illetve levitalak vannak elhelyezve, egészen ujra épiteni kényszerülnek.

A nehéz feladat megvalósitására nemesen felbuzdult hívek áldozatkészsége lehetővé tette, hogy a munka Isten nevében foganatba vétessék.

Fájdalom azonban érezni kénytelenek, hogy önmagukra hagyatva feladatukat befejezni nem képesek. Ezen helyzetükben a fiókegyház kiküldöttje hatósági engedély mellett e napokban Szentes város t. polgárait is meg fogja keresni az iránt, hogy őket bármi csekély, de jó szívvel nyujtott adománynyal szent céljuk kivitelében gyámolitani kegyesek legyenek.

A ki nehéz helyzetüket s a mellett példás áldozatkészségüket közelről ismerem, nem tehetem, hogy ügyüket városunk t. polgárainak pártfogásába — mint anyaegyházuknak ez időszerinti lelkésze — melegen ne ajánljam.

Szentesen, 1888. október hó 31-én.

PETROVICS SOMA,
evang. lelkész.

HIREK.

— **Eljegyzés.** *Hankiss János* földink s lapunk derék külmunkatársa október hó 18 án eljegyezte magának *Gebhard Antónia* kisasszonyt, a székesfehérvári takarékpénztár igazgatójának művelt lelkü s bájos leányát. E frigyhez legőszintébb szerencsekivánatainkat küldjük.

— **Táncvigalmat** rendez a helybeli iparos ifjak képző és segélyző egylete f. hó 24 én a városi vendéglő nagy termében s a meghivók a napokban küldettek szét. A ki esetleg meghivót nem kapott s igényt tart rá, jelentkezzék az egyleti helyiségben a csizmadia céháznál. A tiszta jövedelem az egyleti könyvtár gyarapitására fog fordittatni. E mulatságot az érdeklődők figyelmébe a legmelegebben ajánljuk.

— **Körmegalakulás.** A helybeli második 48 as népkör mult hó 28 án választotta meg tisztviselőit és választmányát. Elnök lett Kiss Mihály, alelnök ifj. Gombos József, főjegyző Beszédes István, aljegyző ifju Tarnóci Bálint, pénztárnok Berényi Gergely, zászlótartó Bartuc János. Választm. tagok: Vecseri István, ör. Győri János, Panyik Tóth János, Berényi Pál, Kereszturi Tóth Ferenc, ör. Pólya István, Jankai András, ifju Temesvári Antal, Lakos Sámuel, Pálinkás Imre, Kotymán Sándor, id. Kecse N. Sándor, ifj. Kecse N. Sándor, ör. Tarnóci Bálint, Korcsmáros János, Pataki Lajos, Pásztor János, Sándor János, Cirbus Sándor, Borbás Sándor.

— **Gyönyörű időjárás** kedvezett a tegnapelőtti ünnepnek, a mikor kiki sietett a temetőbe, hogy kedves halottjának sírját rendbehozza és koszorúval földiszitse. Szegény és gazdag, ifju és öreg sietett a halottak városába, a temetőbe, itt-ott hangos zokogásba tört ki nem egy árva gyermek, siratván a pótolhatatlan édes szülőit. S míg a szomorkodó felek hálájuk adóját leróni igyekeztek, egy-egy gazfickó csak azt leste, honnan vihet el gyertyát vagy hol szedheti le a díszes koszorut, mert nálunk olyasminek megakadályozására nem jut rendőr. Míg az ártézi kutnál párosával is sétálgatnak rendőreink, a temetőbe nem jut egynél több, pedig éppen ott van szükség nemcsak a rend fentartására, hanem a koszorukat letépő s a gyertyát lopó gazfickók távoltartására, esetleg bekisérésére és példás megbüntetésére. A közönség bizonyosan köszönettel fogadná a rendőrségnek ily esetben szükséges közbelépését s szigoru eljárását.

— **Ismét csütörtököt mondott** a kispiaci vizvezeték a legutóbb megtartott kisérlet alkalmával, a midőn a csövekbe bebocsátott víz ugyanott, ahol azelőtt, a csövek hibás összeeresztése következtében kibugyogott. Majd csak rendbe hozzák valahogy a vizvezetéket, hogy a kispiac és környékének lakossága a jó vizet mielőbb használhassa.

— **Valóságos ostrom alatt** van a városi adópénztár, az adópénztári tisztség éppen nem panaszkodhat, hogy unatkoznék, mert alig győzik beirni és átvenni a sok adót. Reggeltől estig, míg a hivatalos óra tart, tele van adófizetőkkel a hivatalos helyiség, az adófelügyelő pedig evidentiában tartja a történt befizetéseket, nehogy a rendes adófizetők az executio zaklatásainak legyenek kitéve. A ki e hó 7-éig le nem fizeti adótartozását, az ellen a végrehajtás fog foganatba vétetni.

— **Csongrád vármegye** közgyülése harmadik napon mindössze egy órát vett igénybe, amennyiben részint az egyes községektől beküldött jövő évi költségvetések, részint egyéb kevésbé jelentékeny tárgyak nem igen nyujtottak alkalmat a felszólalásra s többnyire egyszerűen tudomásul vétettek.

— **Dohánytermelők figyelmébe.** Az ezen évi dohánytermés a szegedi kerületben dec. 3-ától január 16 áig fog átvétetni Szegeden, Csongrádon és Csanyon.

— **Gazsi János** lopási bűnügyében e hó 29-ére van kitűzve a tárgyalás a szegedi kir. törvényszéknél, mely alkalomra a kárvallottak — mintegy 20 an — megidézést kaptak, hogy a kitűzött napon a tárgyaláson jelen legyenek. Az a furcsa a dolognál, hogy némely kárvallottnál az utiköltség többe kerül, mint amennyit az ellopott tárgy ér, s igy még ráfizet. Erre is lehet mondani: bolond az eset!

— **Öngyilkos fiatal leány.** Nagyváradon kedden hajnalban Trummer Etelka tizenhét éves szép leány a kolozsvári-utcában levő vértesi háznál felakasztotta magát, és meghalt. Tettét a fölött való elkeseredésében követte el, hogy vőlegényével anyagi okok miatt nem kelhetett össze. Azt is beszélik, hogy szerelmi csalódás kergette a halálba.

— **A leégett város.** Hünfeld németországi városban iszonyu tüz tört ki; háromszáz ház égett le és kétezer ember maradt fedél nélkül. A leégett csűrök mind tele voltak gabonával s igy a lakosság még a téli élelmétől is meg van fosztva A tüzoltóságnak még a katonák is segitettek, de az iszonyu zűrzavarban ennek kevés eredménye volt. Az iskolák és középületek is leégtek. A templomot sikerült megmenteni. A nyomor óriási.

A budapesti értéktőzsdéről.

(A „Magyar Mercur“ heti tudósitása.)

Pénzügyi és gazdasági eseményekben rendkivül gazdag hónapra tekintünk vissza, s ha azt akarjuk vizsgálni, hogy e jelentékeny s nagy horderejű események minő befolyással voltak az értékpapirpiacra, arra az eredményre kell jutnunk, hogy a tőzsde irányát igen csekély mértékben változtatták meg. A nagy állam kölcsön konverziójának megkötése, a regále megváltási törvényjavaslat benyujtása, a rendkivül kedvező költségvetés beterjesztése, a kassa-oderbergi vasut elsőbbségeinek konverziója és még több más pénzügyi müvelet mindegyike elégséges lett volna máskor arra, hogy teljesen megváltoztassa a tőzsde irányát, mig most ez a sok pénzügyi esemény együttvéve sem okozott magába változtatást. Ennek egyedüli oka a pénzpiac helyzetében rejlik, a mennyiben már régen nem volt oly szűken a pénz, mint az utóbbi időben. Azonban igen alapos a remény, hogy a legközelebbi napokban e téren teljes fordulat fog beállani, mert egyrészt az októberi ultimo, mely sok pénzt tartott lekötve, már szerencsésen elmult, másrészt meg a novemberi szelvények sok milliót tesznek szabaddá, mely összegek rövid idő mulva fognak elhelyeztetni, miáltal az üzlet kétségkivül élénkülni fog.

Járadékok és befektetési értékekben legélénkebb volt a mozgalom, a konverzió hatása itt érvényesült leginkább és bizalmat keltett a helyzet iránt az is, hogy a kassa-oderbergi vasut elsőbségi konverziójára is létre jött a megegyezés.

Bankrészvényekben szintén jeleutékenyek voltak az árfolyamingadozások, de az utóbbi napokban mindinkább megszilárdult az irány.

Közlekedési vállalatok részvényei általában igen szilárdak.

Iparvállalati értékek közül csakis malomrészvényekben volt élénkebb a forgalom, mig a többi értékekben meglehetősen pangott az üzlet.

Sorsjegyek szilárdak, különösen tiszai sorsjegyek és magyar nyeremény — kölcsön, valamint minden fajta kis sorsjegyek igen keresettek és élénk forgalom mellett emelkedők is.

Valuták és érc váltók emelkedők, de ugy látszik, hogy ez az áremelkedés a pénzpiac javulásával meg fog szűnni.

* * *

A „Magyar Mercur“ előfizetési dijja félévre csak 1 frt. Előfizethetni Bpesten Hatvani utca 17. sz.

Nyilttér.

Weisse Seidenstoffe von 65 kr. bis fl. 11.40 per Meter (ca. 1 0 Qual.) versendet roben- und stückweise zollfrei das **Fabrik-Depot G. Henneberg.** (k. k. Hoflieferant), **Zürich.** Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto. (2.)

2480./k. 888.

Pályázati hirdetmény.

Szentes rendezett tanácsú városban ideiglenesen megürült s 700 frt évi javadalmazással egybekapcsolt árvapénztárosi állás a községi törvény 84. § a értelmében Szentes város képviselőtestülete által helyettesités utján betöltetni rendeltetvén el, felhivatnak az ezen állásra pályázni óhajtók, hogy a községi törvény 73. és 75. § ai értelmében választhatóságukat, képességüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket Szentes város közigazgatási igtató hivatalánál f. évi november hó 7. napjáig nyujtsák be.

Megjegyeztetik, hogy ezen álláshoz 1600 frt hivatali biztositék szükségeltetik.

Szentesen, 1888. okt. 27.

Sarkadi Nagy Mihály,
polgármester.

Kedvező fekvésü eladó ház.

Özv. Nagy Sándorné úrnőnek III. tized 19. sz. háza — **közel az uj gymnásiumi épülethez** — szabad kézből azonnal eladó.

„AZ ANKER"

ÉLET- és JÁRADÉK BIZTOSITÓ-TÁRSASÁG

VEZÉRKÉPVISELŐSÉG:

Budapesten, Deáktér 6. sz. saját ház „Ankerudvar".

A társaság minden az ember életbiztositására vonatkozó üzletekkel foglalkozik, u. m: a) tulélési és kiházasitások; b) haláleseti biztositások; c) járadék biztositások.

Nyereményrészül fizetett a társaság a) haláleseti biztositások után az évi díj 25%-át; b) a tulélési és kiházasitási biztositások után átlag a biztositott tőkének 30%-át, s igy minden biztositott **1000** frt után tényleg **1300** frt fizettetett.

Részvénytőke és biztositéki alap 1887. december hó 31-én . . . . frt **34.513.072.95.**

Az utólsó üzlet jelentés szerint a biztositási állomány 1887. dec. hó 31-én volt „ **163.330.602.42** tőke. és „ **48.966.44** járadék.

A társaság létezése óta haláleseti és kiházasitási biztositásokért 1887. dec. hó 31-ig kiüzetett . . . . „ **58.929.495.40**

Dijkönyvecskékkel és felvilágositással szolgál a vezérképviselőség Budapesen vagy a helyi ügynökség.

Hirdetmény.

Az **1870. évben született ifjak** jövő évben a népfelkelés I. korosztályába lépvén, a véderőről szóló törvényhez kiadott utasitás 14. §-a értelmében ugyanezeknek **összeirása ez évi november hó 1-én** kezdetét veszi s ezen hóban be is végződik, miért is felhivatnak mindazon szülők, gyámok, rokonok, gazdák és munkaadók, hogy az 1870. évben akár Szentesen vagy vidéken született és itt, vagy vidéken tartózkodó gyermekeiket, gyámoltjaikat, rokonaikat vagy cseléd- és segédjéiket Szentes város főjegyzői hivatalánál összeirás végett ez évi november hó 1-ső napjától 25-éig bejelenteni szigorú kötelességüknek ismerjék, mert a jelentést elmulasztók a törvény szigorával fognak sujtatni.

Szentesen, 1883. október hóban.

ÖNODI LAJOS,
főjegyző, Szentes város katonaügy-vezetője.

Hirdetmény.

Az **1869. évben született ifjak** a jövő évben hadköteles sorba lépvén, a véderőről szóló törvényhez kiadott utasitás 14. §-a értelmében ugyanezeknek **összeirása ez évi november hó 1-én** kezdetét veszi s ezen hóban be is végződik, miért is felhivatnak mindazon szülők, gyámok, rokonok, gazdák és munkaadók, hogy az 1869. évben akár Szentesen, vagy vidéken született és itt, vagy vidéken tartózkodó gyermekeiket, gyámoltjaikat, rokonaikat vagy cseléd- és segédjeiket Szentes város főjegyzői hivatalánál összeirás végett ez évi november hó 1-ső napjától 25-éig bejelenteni szigoru kötelességüknek ismerjék, mert a jelentést elmulasztók a törvény szigorával fognak sujtatni.

Ugyancsak kötelesak összeiras végett jelentkezni az 1868. és 1867. évben született és II. és III. korosztályba lépő hadkötelesek is, miért ugyanezek is a jelentkezésnek november hó 1-től 25 ig megtételére ezennel oly kijelentéssel hivatnak fel, hogy a jelentés elmulasztása szigoru büntetést von maga után.

Szentesen, 1888. október hóban.

ÖNODI LAJOS,
főjegyző, Szentes város katonaügy-vezetője.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetnek az ev. ref. egyházközség azon tagjai, kik az egyházi adójukat ez ideig be nem fizették, hogy azt november hó 15-ig annyival inkább befizetni igyekezzenek, mert az azt elmulasztók ellen nemcsak hogy a kellemetlen és költséggel járó végrehajtás fog foganatba vétetni, hanem még kamat is fog a hátraléki tartozás után számittatni.

Kristó Nagy István,
főgondnok.

Hirdetmény.

Szentes város tulajdonához tartozó piaczi és vásári helypénzszedési jog f. évi deczember 1-től kezdve 3 év és egy hó tartamára, f. évi november hó 8 án délelőtt 10 órakor a tanácsteremben tartandó szóbeli árverésen haszonbérbe fog adatni.

Felhivatnak bérleni kivánók, hogy kellő bánatpénzzel ellátva, a kitűzött időben a tanácsteremben — hol a feltételek addig is megtekinthetők — jelenjenek meg.

Szentes, 1888. oktober 20.

Nagy Imre,
tanácsnok.

TŰDŐBAJOK.

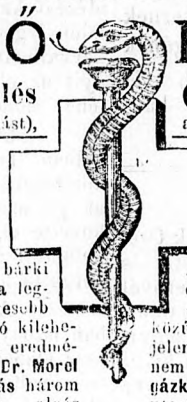

Gáz-kilehelés (Rectal-Injectio)

gyógyít tüdőbajokat, (tüdővészt, sorvadást), asthmát, időszaki bronchialbajt, tüdőkatarrhust.

A leghihetetlenebb, az orvosok előtt elképzhetetlennek látszott eszmény, tüdőbajok gyógyithatása, most már teljesen el van érve. Világhiű tanárok és orvosok bizonyitványai, megyógyult egyének száz meg száz levele, melyeknek valódi másolatait megcáfolhatlan meggyőződés szerzése végett kivánatra bármentesen bárki kaphatja, orvosi szaklapok kedvező jelentései, a legnagyobb kórházakban való alkalmazás a legfényesebb bizonyitványt nyujtják a rectal-injectorral való kilehelési gyógymód legmeglepőbb, eddig nem sejtett eredményéről. Példakép ezt jelentik **Dr. Bergeon** és **Dr. Morel tanárok**: „Köhögés, nyálkásság, láz, **vérhányás** három nap alatt enyhülnek, azután teljesen elmulnak - alvás és étvágy visszatérnek. A test sulyszaporodása hetenkint ½ egészen 1 kilóig A legfárasztóbb életmódot lehet azután folytatni." — **Cornil** és **Verneuil** tanárok igy nyilatkoznak: „Az asthmánál a lélekzethiány azonnali elmulása. — Teljes gyógyulás gyakran 8 nap alatt." — **Dujardin Beaumetz tanár**: „Időszaki bronchialkatarrh teljesen gyógyittatott." — **Fräntzl** és **dr. Statz tanárok**: „Láz, éjjeli izzadás, köhögés elmulnak — borzasztó éhség áll be sulyszaporodás egészen 5 kilóig." — **Dr. M'Laughlin**: „0 magas foku tüdő gümókóros közül valamennyi alaposan felgyógyult." — Hasonlót jelentenek a betegek. (A gyógyitás nem alkalmatlan, nem zavaró s utóbaj nélküli.) — **A cs. kir. kizár. szab. gázkilehelési készüléket** (rectal-injectort) használati utasitással orvosok számára és **magánhasználatra** s a gázfejlesztéshez való hozzátartozóval készpénzért vagy postautánvéttel **8 frtért**, gázmérővel **10 frtért** küld

Med Dr. Altmann. Bécs (Wien), VII., Mariahilfer-strasse № 70.

Böhm. Krumau 1888. mart. 3.

Collega ur! Egy igen sulyos esetben egy tüdőbajosnál öu kilehelési készülékével valóban kitünő sikert értem el.
Tisztelettel MED. DR. FAUTE GYULA.

Kecskemét, 1888. szept. 11.

Tisztelt orvos ur! Ön gázkilehelési készülékét 1887. évi őszkor oly kitünő sikerrel alkalmaztam, hogy tökéletesen helyre álltam s ezen állapot azóta folytonosan tart ugy, hogy teljesen egészséges vagyok. Fogadja őszinte hálámat!
SZABÓ JULIA.

Lótakarók kiviteli üzlete.

Első legolcsóbb forrás!

Ha a ló döglik, a gazda pusztul.

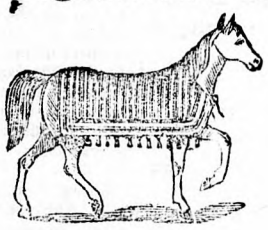

Meleg takaró biztositja a ló **egészségét** és **munkaerejét.**

Feltűnést keltő értesités

az összes t. lótulajdonosok részére!

A Romániával, Oroszországgal és Németországgal folytatott **vám- és kereskedelmi háboru** folytán, mely az üzleti forgalom teljes beszüntetését és az árukivitel megcsonkitását maga után vonta, valamint a mostani harcias helyzet és rosz üzleti viszonyok következtében **több száz tucat lótakaró** van üzletemben felhalmozva, melyek a fenti országok számára készültek, miért is kénytelen vagyok **lótakaró-készletemtől mi den áron szabadulni.**

Ezen takarók **az első, többször kitüntetett bécsi takarógyárban** készült, **pompásan kidolgozott, nehéz, sürű árucikk**, mely a legelőkelőbb **gavallérok, uraságok, gazdaságok, ménesek** és **bérkocsi tulajdonosok** részére szállittatik s **szépsége, ritka jósága** és felülmulhatlan olcsósága által a **legmelegebb elimerésre** talált, mit a naponkint érkező, **legkielégitőbb utórendelési** levelekkel bizonyithatok.

Az összes lótulajdonos uraknak egész Ausztria-Magyarországon és Olaszországban utánvéttel vagy az ár előleges beküldése mellett küldök

elsőrendű lótakarókat

190 cm. hosszukat és 130 cm. széleseket, **legjobb, elpusztithatlan minőségben**, sötét alappal és élénk csikokkal, **sűrüket** és **melegeket**, jól kidolgozottakat, darabját

csak 1 frt 50 kron.

Divatos sétatakarókat sötétsárga alappal és **hétszeres kék-piros csikokkal**, körülbelül 2 méter hosszukat és 1½ méter széleseket, kitűnő elsőrendűeket, darabját

csak 2 frtért.

Elegáns kénsárga uraságí bérkocsitakarót **négyszeres szélességűt, fekete-sárga** vagy **kék-piros csikokkal**, mintegy 2 méter hosszut és 1½ méter széleset, fölötte elegans kiállitással, minden ló igazi disze, darabját

csak 2 frt 50 kron.

Ha tehát valaki lovai számára jó, szép, meleg takarót akar beszerezni, használja fel azonnal ezen **kedvező alkalmat**, mely bajosan fog viszatérni s rendelje meg azonnal ezen igazán jó takarókat. **Tegyen kisérletet bárki** s nemcsak hogy meg lesz elégedve, hanem ismerőseinek is fogja ajánlani, miért a legnagyobb hálával fogok tartozni.

Rendelésnél pontosan kérem a **teljes cimet**: a rendelő **nevét, állását, lakhelyét**, utolsó **postát** s az **ország** nevét, hogy a szétküldésnél tévedés ne forduljon elő.

Tisztelettel

ZELINKA K. Bécs, (Wien III.)
(Hetzgasse) 33. sz.

TICHO BERNÁT

kereskedelmi üzletében

Brünn, Krautmarkt 18. saját házában,

utánvét mellett kapható:

Hölgykendő egész gyapju, minden uj divat szinben, kétszeresen széles, 10 mét. **8 frt.**

Egy jute-garnitura 2 ágy- és 1 asztalteritő, rojttal **3 frt 50 kr.**

Niggerloden, a legujabb őszi és téli ruhának, kétszeresen széles, 10 mét. **5 frt 50 kr.**

Jute-függöny török minta, egy teljes függöny **2 frt 30 kr.**

Raguza divatkelme, kétszeresen széles, kostümruhának, minden sima szinben, valamint csikos és karrirozott 10 mét. **9 frt.**

Egy ripsz-garnitura áll 2 ágy- és egy asztalteritőből, selyemrojttal **4 frt.**

Fekete terno szász gyártmány, kétszeresen széles, 10 mét. **4 frt 50 kr.**

Hollandi futószőnyeg-maradékok 10—12 mét hosszu. Egy maradék **3 frt 60 kr.**

Dreidraht legjobb minőség, 60 ctm. széles, 10 méter **2 forint 80 kr.**

Házi vászon 1 vég 30 rőf 4/4 **4 frt 50 kr.** 1 vég 30 rőf 5/4 **5 frt 50 kr.**

Gyapju ripsz minden szinben, 60 ctm. széles, 10 méter **3 forint 80 kr.**

King-szövet, jobb a vászonnál, 1 vég 5/4 széles, 30 rőf **6 frt.**

Karrirozott és csikos hálóruha-kelmék 60 ctm. széles, legujabb dessin 10 mét. **2 frt 50 kr.**

Chiffon 1 vég 30 rőf I. r. **5 frt 50 kr.** legjobb minőség **6 frt 50 kr.**

Valeria-flanell legujabb minták, 60 ctm. széles, 10 mét. **4 frt.**

Oxford mosó, jó minőség 1 vég 30 rőf **4 frt 50 kr.**

Ruha-barchet legdivatosabb dessin 10 mét. **3 frt.**

Kannavász 1 vég 30 rőf lila **4 frt 80 kr.** 1 vég 30 r. piros **5 frt 20 kr.** CÉRNA-KANNAVÁSZ 1 vég 30 rőf lila és piros **6 frt.**

Kalmuk legjobb minőség, 60 cmt. széles, 10 mét. **2 frt 70 kr.**

Egy lótakaró legjobb gyártmány, 190 ctm. hosszu, 130 ctm. széles, 1 frt 50 kr. **Egy bérkocsi-takaró** 190 ctm. hosszu, 130 ctm. széles 2 frt 50 kr.

Téli nagy kendő tiszta gyapju, 9/4 hosszu, 1 drb **2 frt.**

Női ingek erős vászonból, csipkés szegélylyel 6 drb **3 frt 25 kr.**

Double-velourkendő tiszta gyapju, 9/4 nagyságu, 1 drb **3 frt 50 kr.** **Fejre való kendő** 5/4 nagyságu, drbja **80 kr.**

Női ingek chiffonból és vászonból finom himzéssel 3 drb **2 frt 50 kr.**

Hölgy-Jersey derék selyemgombbal és véggel, minden szinben, teljes, nagy 1 drb **1 frt 50 kr.**

Férfi ingek saját készitmény, — fehér vagy szines 1 drb I. minős. **1 frt 80**, II. m. **1 frt 20 kr.**

Munkás ingek rumburgi oxfordból, teljes, nagy 3 drb **2 frt.**

Normal ing teljes, nagy 1 drb **1 f. 50 k.** **Normal nadrág** teljes, nagy 1 drb **1 f. 50 k.**

Posztó-áruk gyári raktára.

Brünni posztókelme-maradékok téli öltözetnek, egy maradék 3·10 mét. egy teljes férfi öltözetnek **5 frt.**

Téli kabát kelme egy maradék, 2·10 méter teljes téli kabátnak, fekete, barna és kék szinben **5 frt 50 kr.**

Alkalmi vétel! **Brünni posztómaradékok** 3.10 mét. egy teljes férfi öltözetnek **3 frt 75 kr.**

Felső kabátkelmék legfinomabb minőség, egy teljes felsőkabátnak, **7 frt.**

Minták ingyen és bérmentve. — Meg nem felelő áruk fennakadás nélkül visszavétetnek.

Szentesen, nyomatott a kiadótulajdonos: Balázsovits Norbert könyvnyomdájában 1888.

— **Ritka nagy család.** Morvaország egy falujában nem rég halt meg egy 123 éves özvegy, Barák Anna. Már 6 év óta vak volt, de testben egész jól birta magát, könnyen járt-kelt. Férje 10 év előtt halt meg 118 éves korában. Az özvegy koporsóját 102 éves fia, 96 éves leánya és 94 éves menye és számos unokája és dédunokája kisérték ki a temetőbe.

— **Rettenetes bosszu.** A bécsi kilencedik kerület egyik kisebb vendégfogadójában rettenetes módon állt boszut egy asszony a férjén, a ki őt pár hónapi együttléte után elhagyta, Az emlitett kerületben a „Fehér kakashoz“ cimzett vendégfogadóban ugyanis kevéssel éjfél után egy férfi meg egy nő jelent meg, a kik a szobaleánytól szobát kértek az éjjelre. A szobaleány, a ki a férfit személyesen ismerte, minden holmi nélkül nyitott neki egy szobát, annál is inkább, mert a vele volt nőt mint a feleségét mutatta be. A házaspár alig egy fél órát töltött a szobában, mikor egyszerre kétségbeesett segélykiáltások zavarták fel nyugalmából a fogadó személyzetét és lakóit. Legelőször a szobaleány jelent meg annak a szobának az ajtajában, a melyből a segélykiáltások hallatszottak, de az ajtó belőlről be volt zárva. Erre fellármázta a fogadóst, ki egy jól megtermett mészáros legénynyel betörte az ajtót és belépett a szobába, a hol az ágyban iszonyu kinok közt vergődött egy férfi, a kinek alsó testét a felesége a legborzasztóbb módon megcsonkitotta. Siránkozása közben a boldogtalan ember folytonosan a szoba egyik sarkában guggoló feleségére mutatott, a ki erre eszeveszetten felugrott a sarokból és folyton azt kiabálta: „Ne higyjenek neki! Ő maga tette! Megőrült! Ő maga tette!“ Az esetről azonnal értesitették a rendőrséget s a szoba ajtaját addig is bezárták, nehogy a borzasztó asszony megszökhessen. Csakhamar megjelent egy orvos s a vérzést kissé csillapitva konstatálta, hogy a seb a legnagyobb mértékben életveszélyes. A kegyetlen asszony eleinte konok tagadásban volt, de később bevallotta, hogy boszuból követte el a borzasztó tettet, mert a férj egy idő óta elhagyta.

CSARNOK.

Egy példa a mindennapi életből.

(Vége.)

Károly szerelme eddig sem volt valami felületes érzés, de ezentul szenvedélylyé fokozódott. A mi erővel csak birt szivében, azt mind ebbe az egy érzelembe öntötte. Egész szelleme és képzelődése egy gondolatban, egy képben egyesült. Szent esküt tőn, hogy Jankához ragaszkodik, ki neki most még bájosabbnak látszott, mikor szakitani kellene vele. Hol az izgatottság nyugtalanitotta, hol a kétségbeesés sujtotta. Dühöngött és habozott, de nem találta az utat, mely őt ezen zűrzavarból kivezette volna.

Kellő akarat és buzgalom mellett egy év alatt bevégezhette volna tanulmányait. Azon sokféle baráti ösz szeköttetésnél fogva, melyben az öreg Kardosy magas uraságokkal állott, Károlynak nem sokáig kellett volna oly hivatalra várakozni, melyben saját szabad akarata is megmaradhatott volna. Azonkivül az öreg ur egyéb furcsa nézetei s alapelvei dacára sem gördितett volna valami nagy akadályt utjába, mihelyt fiát saját lábán álló, független embernek kellett volna elismernie.

De Károly nem ezt az utat követte. Mivel nem csak szabadságától, hanem az amugy is csekély zsebpénztől is fosztatott meg, egy ügyvédnél, ki a Kardosy család némely jogügyleteit végezte, foglalkozást keresett. Mivel fölötte csekély dijazást kért, az ügyvéd nem utasitotta el s most Károly gyakran késő éjszakáig másolgatott, miközben tanulmányainak bevégzésével nem sokat törődött s néha lopva távozott hazulról, hogy kedvesét néhány pillanatra láthassa.

„A te sorsodat ne kösd az enyémhez,“ mondogatta szelíden Janka, békülj ki atyáddal s mondj le rólam!“

„El tudnál-e valaha feledni?“

„Elfeledni? — soha — de le tudnék rólad mondani — megáldanálak, ha másnak karjaiban boldog volnál s te rád gondolva halnék meg!“

„Nem — nem hagylak el, ha az egész világgal kellene is érted harcra kelnem.“

Ezzel elrohant. Haza térve atyjával találkozott. „Borzadva látom,“ mondá az öreg ur, „hogy intéseim s rendszabályaim nem szolgáltak javadra. Habár nem engedtem meg neked kóborogni, te nehány pillanatra tolvajként még is el tudtál illanni. Mikor tanuló szobádra utasitottalak, te mégis haszontalan munkával voltál elfoglalva. — Te utálatos pazarló, a drága idő pazarlója vagy. Tulajdonképen a legnagyobb bűntetést érdemled meg — mindazáltal még egy kisérletet teszek — tanulmányaidat magán uton fogod bevégezni. — Oktatót fogsz kapni. Mig tanulmányaidat kifogás nélkül be nem végzed, nem szabad a szobát semmi feltétel alatt el hagynod — még a kertbe sem szabad kimenned. Oly embereket, amilyen te vagy, már egy léghuzam is tesz szórakozottá. György udvarosomnak meg van parancsolva, hogy ügyeljen rád és ha ellenszegűlsz, a legkiterjedtebb teljhatalommal van felruházva. — Ismered Györgyöt s tudod, mint kell felőle védekednod. Magam sem leszek tétlen s a legfelsőbb ellenőrzést fogom gyakorolni, még ha üzletemet is kellene elhanyagolnom — majd megtanitlak, fickó.“—

Károly fogát csikorogtatta, mert az esett neki legrosszabbul, hogy Györgyben őrét és előljáróját tisztelnie, hogy a durva ember előtt, kivel eddig megvetőleg bánt, alázatosan kell meghajolnia.

Miután az öreg Kardosy a további szükséges intézkedéseket megtette, a közel lévő rostély utcába indult. Fiának szerelmi viszonyáról a legkisebb részleteket iparkodott megszerezni.

„Kedves asszonyom, drága kisasszony,“ kezdé mondókáját az öreg ur némi bevezetés után, „fiam házi börtönre van itélve s nem oly hamar tehet látogatást. De egyuttal megtiltok minden nemű titkos levelezést s az ellen fel fogok lépni. Jó lesz, kisasszony, ha más kedvesről gondoskodik, mert mig az én fiam házasságra léphet ön már özvegy lehet. Jelenleg egy nő sem találna szerencsét Károly oldalánál — ő még egy zérus a földön, nincs sem üzlete, sem hivatala, szóval egy csavargó — érti? — Különben arról értesültem, hogy a kisasszony tisztességes és szolid leány, itt van 10 frt s ennyit minden hónapban kaphat, mig tisztességesen s kifogás nélkül viselkedik fiammal szemben — megértette? — Isten önnel!“

Az öreg asszony csak bámult, mintha mély álomból ébredt volna föl.

Janka zokogott. Remegve ment az ablakhoz és egy kaktuszra nézett, melyet neki Károly ajándékozott volt s mely épp most legszebben virágzott.

„Nem elég, hogy a szegény ember szerencsétlen, de még a gazdagok gúnyjának és megvetésének is van kitéve. Anyám, ne fogadjuk el azt a pénzt. Ily megalázatást vissza kell utasitanunk, eddig is tudtunk megélni alamizsna nélkül. Isten azután is fog rajtunk segiteni. Oly látszatja van az egésznek, mintha az öreg ur fiát vissza akarná tőlem vásárolni — Károly elvesztéséért nem fogadok el semmi kárpótlást. De ha le kell mondanom róla, akkor a szegénység legkevésbbé sem lesz terhemre.“

„Én azt gondolnám,“ mondá édes anyja, „hogy nem kellene a dolgot elhamarkodni s a segélyt oly könnyedén visszautasitani. Gondold meg, mily nyomorultan tengődünk, mennyire fájlalod szemedet. Janka, ne cselekedjél könnyelműen.“

„Kész vagyok gondot és fáradságot eltűrni, de megalázni nem hagyom magamat,“ válaszolá Janka.

* * *

Károly szomoruan töltötte napjait. Boszusága a legmagasabb fokot érte el. A tapasztalt bánásmód mindenesetre megalázó volt; atyjára méltán panaszkodhatott, de hogy ne védelmezze magát, az sehogy sem fért a fejébe. Azokat jó barátjainak tekintette, kik az öreget szidalmazták s nem gondolta meg, hogy éppen azok legönzőbbek, kik az atya és fia közti szakadást gyógyithatlanná tenni törekedtek, mert ebből némi hasznot reméltek huzni. A kik előtte kibékülésről és engedékenységről szóltak, azokat ellenségeinek tekintette, mert azt hitte, hogy azok szabadsága és szerencséje ellen esküdtek össze.

E zavart állapotában elhatározta, hogy elszökik. Hová? Mi tévő legyen? Arra nem gondolt.

De kisérlete meghiusult. György udvaros az öreg ur hű szolgájának bizonyult be. A gyáros haragja fölülmulta a mérséklet minden korlátát. Károly a durva udvaros ütéseitől vérzett s eszméletlenül rogyott össze szobájában.

Midőn pitymallott, a második emeleten egy összetört üvegtábla darabjai zajt okoztak, egy tompa csés következett s az ifju holttestе összetörve feküdt a kövezeten.

Nemsokára elterjedt a szomoru esetnek a hire az egész városban, mely annál lesujtóbb volt, mert Károly a gazdag gyáros egyetlen fia volt.

Az öreg ur egy szót sem szólt. Ugy vette a dolgot, mintha az nem is tartozнék rá. De azért lelkében nagy küzködés mehetett végbe, mert midőn a holttestet a szobából kivitték, köny csordult ki szeméből, talán gyermekkora óta az első. Azután megparancsolta szolgáinak, hogy tudakozódjanak Janka s anyja után.

„Janka," ugy szólt az értesülés, „tegnap agyvelőgyulladás következtében meghalt — az öreg asszony magán kivül van."

„Értem," mondá komolyan az öreg gyáros — „a leány egyedüli gyermeke volt. Az öreg asszony ezentul az én házamban fog lakni — én fogom ápolni."

De az öreg asszony nem sokáig szorult ápolására, nemsokára leányát követte.

Az öreg ur él még; felhagyott üzletével s vándorló szoborhoz hasonlit.

Beszédje csak a legszükségesebbre szoritkozik.

Az alacsony ház a rostélyutcában ujra épült s igen csinos külsővel bir, de a gyakran bámult földszinti ablakok minden díszt nélkülöznek, mert mostani lakói nem sokat adnak a virágra e szomoru eset óta.

Hasznos tudnivalók.

Poharak és lámpaüvegek megrepedése ellen. Ha a poharakat és lámpaüvegeket hideg vízbe tesszük, a vizet sóval keverjük, egy ideig forraljuk s aztán lassan kihülni engedjük, állitólag megszilárdulnak s nem egy könnyen repednek meg. Ugyanezzel a kezeléssel lehet agyag- és porcellán edényt is megóvni a repedés ellen.

Régi gyógyszeres üvegek tisztitása. A használt gyógyszeres üvegeket rendesen azzal a megjegyzéssel szoktuk eldobni, hogy erős szaguk miatt úgy sem használhatók semmire Ez nem takarékos eljárás s az ilyen üvegeket kár eldobni, mert az erős szag könnyű szerrel eltávolitható belőlök, ha fekete mustárliszttel és langyos vízzel kiöblitjük őket, mire olaj s más folyadékok eltartására egészen jól használhatók. Egyuttal megemlitjük, hogy kezekről is legjobban fekete mustárliszttel lehet mindenféle erős szagot lemosni.

Faszén a sertések eleségében. Gyakorlati gazdák erősen állitják hogy a faszén a sertések egészségére igen jó hatással van, ha időnként higas eledelekbe egy-egy marék faszenet teszünk, mely az emésztést nagy mértékben előmozditja — mi pedig hizó sertéseknél nagyon kivánatos, hogy emésztési állapotuk mindég fokozott legyen.

Apróság.

Hathatós szer. Egy rokkant, aki két falábon jár, az orvoshoz jön.

— Nagyon meghültem, orvos úr, tanácsoljon valamit ellene.

— Hm . . . próbáljon jó meleg lábvizet venni!

* * *

Leirhatatlan. Tanitó: Gyermekek, irjátok le holnapra, oly röviden, a mint csak lehet, nagynénétekhez intézett levélben, hogy a tegnapi nagy zivatar minő károkat okozott.

(Másnap.) Nos gyermekek, leirtátok a feladványt; lássuk, ki irta le legrövidebben?

Pista: Én tanitó ur!

Tanitó: Nagyon derék, tehát olvasd fel.

Pista (olvas) Kedves néni! A minő károkat a tegnapi nagy zivatar okozott, az leirhatatlan, kezeit csókolja szerető öcscse Pista.

* * *

A kaszárnyából. — Önkéntes! mit tenne ön, ha háboruban azzal lenne megbizva, hogy a vasutvonalat az ellenségre nézve használhatlanná tegye.

— Megsemmisiteném a menetjegyöket.

* * *

Dumas és az orvos. Egy orvos, a ki nagy ellenszenvvel viseltetett az irodalom és az irók iránt, egy társaságban Dumas Sándorral találkozott s e szavakkal kötött bele:

— Ön igazán rettenetes könnyűséggel termel. Kétségkivül selyembe és kársonyba kötteti be műveit!

— Talán bizony fenyőfába köttessem és temetőben helyezzem el; mint Ön saját műveit! vágott vissza a kitűnő iró.

* * *

A tromf. Nehány diák Szolnokon szekerest fogadott, hogy vigye őket a szomszéd városba.

Meleg lévén, de meg, hogy annál kényelmesebben üthesse verhesse a kocsis lovait, útközben a szekeres felgyűrte ingujjait, a miért a diákok egyike szinte gúnyolódva kérdé:

— Hé atyafi! Kelmed úgy néz ki, mint egy mészáros!

— Persze, könnyen mészárosnak nézhetnek; szólt vissza a szekeres; hiszen — borjukat viszek!

* * *

Mentő körülmény. Biró: Be van bizonyitva, hogy ön a rablást félreeső helyen követte el, s áldozatát arany óráján kivül mindenéből kifosztotta, azt is bizonyosan nem vette észre. Van-e még valami előadni valója?

Vádlott: Tekintetes törvényszék, én a rablás pillanatában beszámithatlan állapotban voltam.

Biró: Mivel bizonyitja azt?

Vád ott: Különben az arany óra nem kerülte volna ki a figyelmemet.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Balázsovits Norbert.**

Legjobb minőségű

(denaturált) adómentes

spiritusznak literje 50 krajcár

Robicsek Gáborné üzletében.

Máriaczelli gyomorcsöppek.

Kitünő hatásu szer a gyomor minden betegségeiben.

Védjegy.

Fölülmulhatatlan étvágyhiány, gyomorgyöngeség, rossz illatu lélekzet, felfuvódás, savanyu felböffenés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, homok- és darakképződés, tulságos nyálkaképződés, sárgaság, undor és hányás, főfájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székszorulás, a gyomornak ételekkel és italokkal való túlterhelése, giliszták, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — **Egy üvegcse ára használati utasitással együtt 40 kr., kettős palaczk 70 kr.**

Központi szétküldés **Brády Károly** gyógyszerész által **Kremsierben** (Morvaország).

Kapható minden gyógyszertárban.

Óvás! A valódi máriaczelli gyomorcsöppeket sokat hamisitják és utánozzák. **A valódiság jelére** minden üvegnek piros, a fenti védjegygyel ellátott borítékba kell göngyölve lennie és a minden üveghez mellékelt használati utasitáson meg kell jegyezve lenni, hogy az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyomatott. 90 U

Valódi minőségben kapható: **Szentesen** Podhradszky Ferenc és Várady Lajos gyógyszertáraiban; **Hód-Mező-Vásárhelyen** Aigner Gyula, Bereck Péter, Bánfalvy Lajos, Kiss Gyula és Németh L. gyógyszertáraiban; **Szarvason** Medvecky József és Bartes Emil gyógyszertáraiban; **Szegeden** Ambrózy A., Barcsay Károly, Bauer József, Károlyi Kálmán és Fonagy gyógyszertáraiban. **Szt.-Andrásón** Pollatsek Vilmosnál.

A legjobb

CIGARETTA-PAPIROS

A VALÓDI

LE HOUBLON

Francia gyártmány

CAWLEY & HENRY-től, PÁRISBAN.

Utánzástól óvakodjunk!

Ezt a papirost legjobban ajánlják:
Dr. J. J. Pohl, Dr. R. Ludwig, Dr. N. Lippmann vegytantanárok a bécsi egyetemen, még pedig kitünő minősége, kiváló tisztasága miatt és mivel az egészségre nézve ártalmas anyagokat nem tartalmaz.

FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS